

Prímljeno: 27.09.2021.
Odobreno: 06.10.2021.

DOI: 10.5937/bankarstvo2104146A

DOSTAVLJANJE KOPIJE PODATAKA O LIČNOSTI

Nenad Antić, dipl. pravnik, 3Banka a.d. N. Sad, Univerzitet u Kragujevcu,

email: nantonica@3bank.rs

Rezime

Pravo na dostavljanje kopije podataka o ličnosti u pravnom sistemu Republike Srbije, po prvi put uređeno je Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti (Službeni glasnik RS, broj 87/2018 od 13/11/2018), i to kao deo pravnog instituta „Pravo na pristup podacima o ličnosti“. Ovaj pravni institut preuzet je iz Evropske Unije, tačnije iz Uredbe (EU) 2016/679 Evropskog parlamenta i saveta od 27. aprila 2016. godine o zaštiti podataka o ličnosti, i o slobodnom kretanju takvih podataka i o stavljanju Direktive 95/46/EZ van snage (Opšta uredba o zaštiti podataka o ličnosti).

Od početka primene pomenutog zakona pa do danas, posebno se nametnulo pitanje forme u kojoj se kopija podataka o ličnosti dostavlja licu na koje se podaci odnose, odnosno da li obaveza dostavljanja kopije podataka o ličnosti nužno znači i obavezu dostavljanja kopije dokumenata u kojima su sadržani podaci o ličnosti.

Ključne reči: Opšta uredba o zaštiti podataka o ličnosti; Zakon o zaštiti podataka o ličnosti; kopija podataka o ličnosti; lice na koje se podaci o ličnosti odnose; Rukovalac.

JEL klasifikacija: K20, L50, D82

Uvod

Danas, nakon više od dve godine od početka primene Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, svedoci smo sve veće potrebe da se pravo na dostavljanja kopije podataka o ličnosti u skladu sa članom 26. stav 3. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti dodatno razjasni. Naročito imajući u vidu njegovu veoma složenu primenu u praksi, kao i činjenicu da je ovo pravo tokom vremena neretko korišćeno za ostvarivanje nekih drugih interesa koji nisu bili usmereni na zaštitu podataka o ličnosti, kao na primer pribavljanje kopija ugovora o kreditu od banaka u cilju podnošenja tužbi za povraćaj naplaćene naknade za obradu kredita.

Otežavajuća okolnost u pogledu shvatanja suštine prava na dostavljanje kopije podataka o ličnosti jesu razlike u stavovima na nivou Evropske Unije i Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti Republike Srbije. Dok na nivou Evropske Unije iz koje je ovo pravo i preuzeto, postoje stavovi da Rukovaoci podacima o ličnosti nisu dužni da dostavljaju kopije dokumenata u kojima su sadržani pojedini podaci o ličnosti, Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti Republike Srbije zauzeo je stav da su Rukovaoci ipak dužni da na zahtev lica na koje se podaci odnose izdaju kopije dokumenata u kojima se nalaze pojedini podaci o ličnosti, prilikom postupanja po zahtevu lica za dostavljanje kopije podataka o ličnosti.

Stav koji ide u prilog obavezi da su Rukovaoci dužni da na zahtev lica na koje se podaci odnose, dostave kopije dokumenata, omogućio je da se ovo pravo koristi i za svrhe koje ne služe zaštiti podataka o ličnosti. Tako danas, u praksi, kao što je već prethodno pomenuto, imamo zahteve upućene bankama za pribavljanje kopije ugovora o kreditu, koje su zatim korišćene za ostvarenje tužbenih zahteva obligaciono pravne prirode, a u vezi sa naplaćenom naknadom za obradu kredita, što nije u skladu sa predmetom Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

Pored navedenog, stav koji govori u prilog obavezi dostavljanja kopija dokumenata, doprinosi i određenom stepenu pravne nesigurnosti, kako u pogledu obaveza koje Rukovaoci podataka o ličnosti imaju prema licima čije podatke obrađuju, tako i u pogledu obima prava koje lica na koje sa podaci odnose mogu da očekuju, odnosno ostvare kod Rukovaoca.

Smisao prava na dostavljanje kopije podataka o ličnosti

Da krenemo od samog predmeta Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. Članom 1. navedenog zakona propisano je da se tim zakonom uređuje pravo na zaštitu fizičkih lica u vezi sa obradom podataka o ličnosti i slobodni protok takvih podataka, načela obrade, prava lica na koje se podaci odnose, obaveze rukovalaca i obrađivača podataka o ličnosti, kodeks postupanja, prenos podataka o ličnosti u druge države i međunarodne organizacije, nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, pravna sredstva, odgovornost i kazne u slučaju povrede prava fizičkih lica u vezi sa obradom podataka o ličnosti, kao i posebni slučajevi obrade.

Iz prethodno navedenog, nedvosmisleno se može zaključiti da ovaj zakon za svoj cilj ima isključivo zaštitu podataka o ličnosti fizičkih lica, a ne bilo koju drugu svrhu kao što je na primer pribavljanje dokumentacije za ostvarivanje tužbenih zahteva obligaciono pravne prirode ili na primer dostavljanje kopije dokumenata za neke druge birokratsko – administrativne potrebe fizičkih lica.

Ako pogledamo tačku 4. preambule Opšte uredbe o zaštiti podataka o ličnosti, takođe možemo da

vidimo da je istom propisano da se zaštita podataka o ličnosti posmatra u vezi s funkcijom koju ima u društvu, što svakako nije obezbeđivanje mogućnosti fizičkim licima da preko Rukovaoaca pribavljaju dokumente koji su im neophodni za ostvarivanje nekih drugih prava koja nisu u vezi sa zaštitom podataka o ličnosti.

Dalje, sam Zakon o zaštiti podataka o ličnosti u članu 26. stav 3. propisuje da je Rukovalac dužan da licu na koje se podaci odnose na njegov zahtev dostavi kopiju podataka koje obrađuje. Kao što možemo da vidimo, ni sam zakon nije predvideo obavezu dostavljanja kopije dokumenata, već obavezu dostavljanja kopije podatka o ličnosti. Ovo verovatno iz razloga što predmet zaštite ovog zakona nisu dokumenti, već podaci o ličnosti, što svakako predstavlja veliku suštinsku razliku imajući u vidu da su terminološki u pravnom sistemu Republike Srbije posebno regulisani pojam podatka o ličnosti i to Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, a posebno pojam dokumenta Zakonom o arhivskoj građi i arhivskoj delatnosti.

Pa tako, članom 4. stav 1. podtačka 1) Zakona o zaštiti podataka o ličnosti propisano je da je podatak o ličnosti svaki podatak koji se odnosi na fizičko lice čiji je identitet određen ili odrediv, neposredno ili posredno, posebno na osnovu oznake identiteta, kao što je ime i identifikacioni broj, podataka o lokaciji, identifikatora u elektronskim komunikacionim mrežama ili jednog, odnosno više obeležja njegovog fizičkog, fiziološkog, genetskog, mentalnog, ekonomskog, kulturnog i društvenog identiteta.

Dalje, Zakonom o arhivskoj građi i arhivskoj delatnosti („Sl. glasnik RS“, br. 6/2020) čiji su obaveznici između ostalog i banke, propisano je da se pod dokumentom smatra zapis bilo koje vrste, oblika i tehnike izrade, koji sadržajem, kontekstom i strukturom pruža dokaz o aktivnosti koju pravno ili fizičko lice preduzima, obavlja ili zaključuje tokom svoje delatnosti ili lične aktivnosti i kao takav u svojoj celini predstavlja dokumentarni materijal.

U smislu navedene definicije, nesporno je da se na osnovu nekih vrsta dokumenata mogu identifikovati fizička lica, ali svakako dokumenti, imajući u vidu njihovu prirodu i svrhu nastanka kao i formu, imaju znatno šire značenje od samog pojma podatka o ličnosti i mogu predstavljati nosač, zapis ili izvor podatka o ličnosti, ali ih ne bi trebalo poistovećivati sa vrstom podatka o ličnosti, a posebno imajući u vidu da je sistem zaštite podataka o ličnosti uređen jednim posebnim zakonom, a sistem zaštite dokumentarnog materijala drugim posebnim zakonom.

Dakle, trebalo bi jasno razgraničiti pojam podataka o ličnosti od pojma dokumenta, te odredbu člana 26. stav 3. Zakona posmatrati u smislu izdavanja kopije podataka, u razumljivom obliku, odnosno u obliku koji je dovoljan da lice na koje se podaci odnose može da se upozna sa podacima koje Rukovalac obrađuje, da može proveriti tačnost tih podataka kako bi mogao da ostvari svoje pravo na ispravku podataka, kao i da proveri da li su njegovi podaci o ličnosti prikupljeni i obrađeni u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

Insistiranjem na stavu, da je opravdano zahtevati izdavanje kopije dokumenata pozivajući se na odredbe Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, odnosno obavezivanjem Rukovalaca da su dužni da po navedenim zahtevima postupaju, dovodi se u pitanje i načelo minimizacije podataka o ličnosti jer bi u tom slučaju predmet otkrivanja bili i podaci o ličnosti nekih trećih lica koji nisu predmet zahteva, a koji su sadržani u nekom dokumentu čija se kopija dostavlja.

Veliki broj dokumenata poput na primer ugovora o kreditu ne predstavljaju isključivo dokument koji se odnosi na jedno lice, a najmanje njegovu svojinu da bi se posmatrao kao apsolutno pravo. Pored podataka o ličnosti klijenta, ugovor o kreditu sadrži i podatke drugih lica kao što su zaposleni banke i davaoci sredstava obezbeđenja.

S druge strane, depersonalizacijom određenih podataka o ličnosti trećih lica, kao merom očuvanja načela minimizacije podataka o ličnosti, narušila bi se izvorna forma dokumenta i njegova upotrebna vrednost pa se postavlja pitanje zašto insistirati na izdavanju kopije dokumenta ako je njegova dokazna snaga ili upotrebna vrednost izgubljena.

U prilog stanovištu da Rukovaoci nisu dužni dostavljati kopije dokumenta, već kopiju podataka o ličnosti govori i presuda doneta od strane The Court of Appeal of Ireland (žalbenog suda u Irskoj) usvojena 01. jula 2020. godine, u postupku po sporu između Peter Nowak i Irish Data Protection Commissioner.

Sličan stav iznela je Information Commissioner's Office (Kancelarija poverenika za informacije) u svojim smernicama za Opštu uredbu o zaštiti podataka o ličnosti Ujedinjenog Kraljevstva (Guide to the UK General Data Protection Regulation) kojima je između ostalog propisano da Rukovalac podacima o ličnosti može izdati kopiju dokumenta prilikom ostvarivanja prava na pristup podacima o ličnosti, ukoliko je tako lakše dostaviti kopiju podataka o ličnosti, ali da nije obavezan da to uradi.

Dakle, nesumnjivo je da bi pravo na dostavljanje kopije podataka o ličnosti, trebalo posmatrati u kontekstu prava na pristup podacima o ličnosti, s obzirom da je isto upravo regulisano u sklopu člana 26. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, koji reguliše pravo na pristup podacima o ličnosti.

Smisao prava na dostavljanje kopije podataka o ličnosti trebalo bi da bude u tome da lice na koje se podaci odnose razume zašto Rukovalac koristi njihove podatke o ličnosti, na koji način koristi te podatke i proveri da li se podaci koriste na zakonit način.

Nije opravdano očekivati da je zakonodavac želeo da istim postigne nešto više od prethodno navedenog, niti je opravdano očekivati da se zaštita podataka ličnosti može narušiti time što se podaci o ličnosti dostavljaju licu na koje se odnose u nekoj drugom obliku, drugačijem od dokumenta u kojem su sadržani, a još manje da se kopija podataka obezbeđuje za dalje ostvarivanje bilo koje druge svrhe osim same zaštite podataka o ličnosti.

Moguće posledice obaveze izdavanja kopije dokumenata

Pored prethodno navedene opasnosti da se pravo na dostavljanje kopije podataka o ličnosti široko koristi za neke druge ciljeve koji nisu usmereni na zaštitu podataka o ličnosti, kao što su različiti birokratski i administrativni ciljevi, shvatanje koje ide u prilog obavezi dostavljanja kopije dokumenata može da proizvede i neke druge negativne posledice.

Na primer, ovo bi moglo da znači da nijedno fizičko lice ne mora čuvati nijedan dokument koji ga povezuje sa nekim rukovaocem podataka o ličnosti jer će biti siguran da na svoj zahtev uvek može dobiti kopiju dokumenta koji želi, sve dok Rukovalac ima zakonsku ili drugu obavezu da taj dokument čuva, a time se Rukovalac poistovećuje sa arhivom svakog fizičkog lica pojedinačno, što zasigurno nije bila namera zakonodavca.

Naročito je potrebno imati u vidu da je obaveza izdavanja pojedinih dokumenata od strane privrednih subjekata, fizičkim licima, u zavisnosti od vrste dokumenata, propisana posebnim zakonima.

Pa tako na primer, Banke kao privredni subjekti i pružaoci finansijskih usluga, dužne su u skladu sa Zakonom o zaštiti korisnika finansijskih usluga („Sl. glasnik RS“, br. 36/2011 i 139/2014) prilikom

zaključenja poslovnog odnosa, korisniku uruče ugovornu dokumentaciju, kao što je ugovor o kreditu, plan otplate kredita, pregled obaveznih elemenata ili u slučaju depozita, ugovor o depozitu, plan isplate depozita i pregled obaveznih elemenata depozita. Takođe možemo navesti i primer radnog odnosa, gde svaki poslodavac, u skladu sa Zakonom o radu ("Sl. glasnik RS", br. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 - odluka US, 113/2017 i 95/2018 - autentično tumačenje) ima obavezu da zaposlenom uruči primerak ugovora o radu ili obavezu da prilikom svake isplate zarade i naknade zarade dostavi zaposlenom obračun zarade. Takođe postoji još puno primera gde su određeni subjekti koji obrađuju podatke o ličnosti dužni da izdaju dokumente u skladu sa posebnim zakonima.

Obavezivanjem Rukovalaca da postupajući po zahtevima za izdavanje kopije podataka o ličnosti obavezno dostavljaju dokumente, Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti bi se praktično proširilo pravno dejstvo odredbi posebnih zakona koji na primer obavezu dostavljanja određenih dokumenata vezuju za određene momente kao što su zaključenje ugovora, trajanje poslovnog odnosa, trajanje radnog odnosa, isplata zarade i itd..., što takođe zasigurno nije bila intencija zakonodavca, niti Zakon o zaštiti podataka o ličnosti u bilo kom smislu možemo da posmatramo kao pravni akt više pravne snage u odnosu na neke druge posebne zakone.

Ako posmatramo banke odvojeno o drugih rukovalaca, važno je istaći činjenicu da banke, dokumentaciju u vezi sa poslovnim odnosom sa svojim klijentom čuvaju u periodu od najmanje 10 godina nakon prestanka poslovnog odnosa, a sve u skladu sa svojim ovlašćenjima i obavezama propisanim Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma („Sl. glasnik RS”, br. 113/2017, 91/2019 i 153/2020), te da nemaju obavezu čuvanja ove dokumentacije u skladu sa nekim drugim posebnim propisima, kao ni u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti.

S tim u vezi, može se zaključiti da je obaveza čuvanja prethodno navedene dokumentacije isključivo utvrđena samo u svrhu otkrivanja izvršenja krivičnog dela pranja novca i finansiranja terorizma, te da bi se obavezivanjem Banaka na dostavljanje ove dokumentacije u skladu sa odredbom člana 26. stav 3. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti i nakon prestanka poslovnog odnosa, suštinski narušila i svrha i osnov obrade podataka o ličnosti koju Banke sprovode u skladu sa Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, odnosno da se dokumentacija u vezi sa poslovnim odnosom sa klijentom nakon prestanka poslovnog odnosa može koristiti samo u svrhe propisane Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma.

Zaključak

Na osnovu prethodno navedenog, može se zaključiti da previše ekstenzivno tumačenje odredbe člana 26. stav 3. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti koje obuhvata i dostavljanje kopije dokumenata može dovesti do zloupotrebe samog prava na dostavljanje kopije dokumenata, kao i da isto nije u skladu sa svrhom koje bi ovo pravo bi trebalo da ima u društvu.

Pravo na izdavanje kopije podataka o ličnosti, kao što je prethodno navedeno, trebalo bi posmatrati isključivo u vezi sa svrhom koju ima u društvu, pa bi iz tog razloga svako lice na koje se podaci o ličnosti odnose trebalo da ima mogućnost, da kopiju svojih podataka o ličnosti dobije u vidu jednog strukturiranog i lako čitljivog pregleda podataka o ličnosti, koji licu na koje se podaci o ličnosti odnose, omogućava jasan pregled svih podataka koje Rukovalac o tom licu obrađuje, sa naznakom svrha i osnova u skladu sa kojima Rukovalac obrađuje te vrste podataka o ličnosti. Takođe, u cilju

postizanja potpune transparentnosti prema licu čiji se podaci o ličnosti obrađuju, ovaj pregled podataka o ličnosti bi trebalo da sadrži i rokove čuvanja podataka o ličnosti ili kriterijume za njihove određivanje. Samo na osnovu ovakvog pregleda, lice na koje se podaci o ličnosti odnose bi moglo dalje, nakon pristupa svojim podacima o ličnosti, da ostvari i druga prava zagwarantovana Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti, kao što su pravo na ispravku, dopunu i brisanje podataka o ličnosti, kao i pravo na prigovor, naravno pod uslovom da se to lice na neki drugi način, pre samog pristupa podacima već nije upoznao sa podacima o ličnosti koje rukovalac obrađuje. U prilog ovom stavu govori i činjenica da je članom 21. stav 1. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, između ostalog propisano da se informacije u vezi sa ostvarivanjem prava iz člana 26. pružaju na sažet, transparentan, razumljiv i lako dostupan način, korišćenjem jasnih i jednostavnih reči. U pogledu forme u kojoj se kopija podataka o ličnosti obezbeđuje licu na koje se podaci o ličnosti odnose, trebalo bi uzeti u obzir da je istim članom 21. stav 1. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, propisano da se informacije u vezi sa ostvarivanjem prava iz člana 26. u kojem je upravo i propisano pravo na izdavanje kopije podataka o ličnosti, pružaju u pismenom ili drugom obliku, uključujući i elektronski oblik, ako je to pogodno. Dakle, može se zaključiti da zakonodavac nije ograničavao formu u kojoj se prava zagwarantovana Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti mogu ostvariti, već na prvo mesto stavlja transparentnost, razumljivost, jednostavnost i sažetost.

Sve prethodno navedene dileme i činjenice govore u prilog potrebi za autentičnim tumačenjima navedene odredbe člana 26. stav 3. Zakona o zaštiti podataka o ličnosti, odnosno potrebi da se navedena odredba dodatno precizira ili dopuni.

Pre svega toga, stiče se utisak da je prvo potrebno razrešiti dilemu oko same definicije podatka o ličnosti koja ja u Zakonu o zaštiti podataka o ličnosti veoma široko postavljena, da bi zaštita podataka o ličnosti koja uključuje i pravo na pristup podacima mogla efikasnije da se ostvari, a samim tim i pravo na dostavljanje kopije podataka o ličnosti.

Literatura

1. Uredbe (EU) 2016/679 Evropskog parlamenta i saveta od 27. aprila 2016. godine o zaštiti podataka o ličnosti, i o slobodnom kretanju takvih podataka i o stavljanju Direktive 95/46/EZ van snage (Opšta uredba o zaštiti podataka o ličnosti)
2. Judgment of Mr. Justice Haughton delivered in the second appeal record no. 2018/140 on the 1st day of July 2020 in the matter of the data protection acts, 1988 and 2003 in the matter of an appeal pursuant to section 26 of the data protection acts, 1988 & 2003, between Peter Nowak and The Data Protection Commissioner and The Institute Of Chartered Accountants In Ireland
3. <https://ico.org.uk/>- Guide to the UK General Data Protection Regulation (UK GDPR)
4. Zakon o zaštiti podataka o ličnosti (Službeni glasnik RS, broj 87/2018 od 13/11/2018)
5. Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma ("Sl. glasnik RS", br. 113/2017, 91/2019 i 153/2020)
6. Zakon o radu ("Sl. glasnik RS", br. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 - odluka US, 113/2017 i 95/2018 - autentično tumačenje)
7. Zakon o zaštiti korisnika finansijskih usluga ("Sl. glasnik RS", br. 36/2011 i 139/2014)
8. Zakon o arhivskoj građi i arhivskoj delatnosti ("Sl. glasnik RS", br. 6/2020)

Received: 27.09.2021.
Accepted: 06.10.2021.

DOI: 10.5937/bankarstvo2104146A

SUBMISSION OF A COPY OF PERSONAL DATA

Nenad Antonić, B.Sc. lawyer, 3Banka a.d. N. Sad, University of Kragujevac,

email: nantonic@3bank.rs

Summary

The right to submit a copy of personal data was regulated for the first time in the legal system of the Republic of Serbia by the Law on Personal Data Protection (Official Gazette of the Republic of Serbia, Nos. 87/2018 of 13/11/2018), as part of the legal institute "Right to Access Personal Data". This legal institute was assumed from the European Union, namely from Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council as of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation).

From the beginning of implementation of the above law until today, the question of the form in which a copy of personal data is delivered to the data subject has been raised, i.e., whether the obligation to submit a copy of personal data necessarily means the obligation to submit a copy of documents containing personal data.

Keywords: General Data Protection Regulation; Law on Personal Data Protection; copy of personal data; person to whom personal data refers; controller

JEL classification: K20, L50, D82

Introduction

Today, after more than two years since the implementation of the Law on Personal Data Protection, we are witness to a growing need to further clarify the right to submit copies of personal data in accordance with Article 26, Paragraph 3 of the Law on Personal Data Protection. Especially bearing in mind its very complex application in practice, as well as the fact that over time this right has often been used to pursue some other interests that have not been aimed at protecting personal data, such as obtaining copies of loan agreements from banks for the purpose of pursuing lawsuits to recover the charged loan processing fee.

An aggravating circumstance regarding the understanding of the essence of the right to submit a copy of personal data is the difference in attitudes at the level of the European Union and the Commissioner for Information of Public Importance and Personal Data Protection of the Republic of Serbia. While at the level of the European Union, from which this law was assumed, there are views that personal data controllers are not required to submit copies of documents containing certain personal data, the Commissioner for Information of Public Importance and Personal Data Protection of the Republic of Serbia is of the position that controllers are still required to issue copies of documents containing certain personal data at the request of the data subject, when acting on the request of the person for the submission of a copy of personal data.

The position that supports the obligation that the controllers are required to submit copies of documents at the request of the data subject, has enabled this right to be used for purposes that do not serve to protect personal data. That is why today, in practice, as already mentioned, we have requests addressed to banks for a copy of loan agreements, which are then used to pursue lawsuits of a legal nature in connection with the fee charged for loan processing, which is not in line with the subject to the Law on Personal Data Protection.

In addition to the above, the position in favor of the obligation to provide copies of documents contributes to a certain degree of legal uncertainty both in terms of obligations that personal data controllers have towards data subjects and in terms of the scope of rights that data subjects can expect, i.e., achieve with the controller.

The Essence of the Right to Submit a Copy of Personal Data

Starting with the subject of the Law on Personal Data Protection. Article 1 of the said Law stipulates that this Law regulates the right to protection of natural persons in connection with the processing of personal data and the free flow of such data, principles of processing, rights of data subjects, obligations of data controllers and processors, code of action, transfer of personal data to other states and international organizations, supervision over the implementation of this Law, legal remedies, liability and penalties in case of violation of the rights of natural persons in connection with the processing of personal data, as well as special cases of processing.

From the above, it can be unequivocally concluded that this Law is aimed solely at the protection of personal data of individuals, and not for any other purpose such as obtaining documentation for the implementation of lawsuits of a legal nature or for example providing a copy of documents for some other bureaucratic - administrative needs of natural persons.

If we look at Item 4 of the preamble of the General Data Protection Regulation, we can also see that it

stipulates that personal data protection is observed in relation to the function it has in society, which is certainly not providing opportunities for individuals to obtain documents through the controller which are necessary for them to exercise some other rights that are not related to the protection of personal data.

Furthermore, the Law on Personal Data Protection under Article 26, Paragraph 3 stipulates that the controller is required to provide the data subject, at their request, with a copy of the data they are processing. As we can see, the Law itself did not foresee the obligation to submit a copy of documents, but the obligation to submit a copy of personal data. This is probably due to the fact that the subject of protection of this Law are not documents but personal data, which is certainly a major difference, bearing in mind that terminologically the legal system of the Republic of Serbia has separately defined the concept of personal data, with the Law on Personal Data Protection, and the concept of a document with the Law on Archive Material and Archiving Activity.

Thus, Article 4, Paragraph 1, sub-item 1) of the Law on Personal Data Protection stipulates that personal data is any data relating to a natural person whose identity is determined or identifiable, directly or indirectly, especially on the basis of identity, such as name and identification number, location data, identifiers in electronic communications networks or one or more features of his physical, physiological, genetic, mental, economic, cultural and social identity.

Furthermore, by the Law on Archive Material and Archiving Activity (Official Gazette of the Republic of Serbia, No. 6/2020), whose obligors are, inter alia, banks, stipulates that a document is a record of any type, form and technique of production, which with its content, context and structure provides evidence of the activity that a legal or natural person assumes, performs or concludes during its activities or personal activities and as such represents documentary material in its entirety.

In terms of this definition, it is indisputable that a natural persons can be identified on the basis of some types of documents, but certainly documents, given their nature and purpose and form, have a much broader meaning than the concept of personal data and can be a carrier, record or source of personal data, but they should not be equated with the type of personal data, especially bearing in mind that the system of personal data protection is regulated by one special law, and the system of protection of documentary material by another special law.

Therefore, a clear distinction should be made between the notion of personal data and the notion of a document, and the provision of Article 26, Paragraph 3, of the law should be observed in terms of issuing a copy of the data, in an understandable form, i.e., in a form sufficient for the data subject to become acquainted with the data processed by the controller, to be able to verify the accuracy of such data in order to exercise his right to data correction, as well as to check whether his personal data has been collected and processed in accordance with the provisions of the Law on Personal Data Protection.

Insisting on the position that it is justified to request the issuance of a copy of documents and referring to the provisions of the Law on Personal Data Protection, i.e., obliging the controller to act on these requests, calls into question the principle of minimizing personal data as in that case the subject of disclosure could also be data on the identity of some third parties who are not the subject of the request, and which are contained in a document whose copy is submitted.

A large number of documents, such as loan agreements, are not exclusively documents relating to one person, and at least their property, in order to be considered an absolute right. In addition to the client's personal data, the loan agreement also contains data on other persons such as bank employees and collateral providers.

On the other hand, depersonalization of certain personal data belonging to third parties, as a measure of preserving the principle of minimizing personal data, would violate the original form of the document and its use value, so the question arises why insist on issuing a copy of the document if its probative value or use value is lost.

A ruling of The Court of Appeal of Ireland, adopted on July 01, 2020, in a dispute between Peter Nowak and Irish Data Protection Commissioner, speaks in favor of the view that the controllers are not required to submit copies of the document, but a copy of personal data.

A similar view was expressed by the Information Commissioner's Office in its guidelines for the UK General Data Protection Regulation, which stipulated, *inter alia*, that a Personal Data Controller may issue a copy of a document when exercising the right to access personal data, if it is easier to provide a copy of personal data but is not required to do so.

Thus, there is no doubt that the right to provide a copy of personal data should be viewed in the context of the right to access personal data, given that it is currently regulated under Article 26 of the Law on Personal Data Protection, which regulates the right to access personal data.

The meaning of the right to submit a copy of personal data should be that the data subject understands why the controller uses their personal data, how they use that data and check whether the data is used legally.

It is not justified to expect that the legislator wanted to achieve something more than the above, nor is it reasonable to expect that the protection of personal data may be violated by providing personal data to the person concerned in a form other than the document in which they are contained, much less that a copy of the data is provided for the further realization of any other purpose than the protection of personal data itself.

Possible Consequences of the Obligation to Issue a Copy of Documents

In addition to the aforementioned danger that the right to provide a copy of personal data may be widely used for other purposes not aimed at protecting personal data, such as various bureaucratic and administrative purposes an understanding in favor of the obligation to provide a copy of documents may cause some other negative consequences.

For example, this could mean that no natural person needs to keep any document linking them to a personal data controller because they will be sure that they can always get a copy of the document they want, as long as the controller has a legal or other obligation to keep that document, and thus the controller identifies themselves with the archives of each natural person individually, which was certainly not the intention of the legislator.

It is especially necessary to keep in mind that the obligation to issue certain documents by economic entities, natural persons, depending on the type of documents, is prescribed by separate laws.

Thus, for example, banks, as economic entities and providers of financial services, are required to, in accordance with the Law on Protection of Users of Financial Services (Official Gazette of the Republic of Serbia, Nos. 36/2011 and 139/2014), when concluding a business relationship, hand over to the user contractual documentation, such as loan agreements, loan repayment plans, review of mandatory elements or in case of deposit, deposit agreements, deposit payout plans and reviews of mandatory

deposit elements. We can also give an example of an employment relationship, where each employer, in accordance with the Labor Law (Official Gazette of the Republic of Serbia, Nos. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 - decision of the Constitutional Court, 113/2017 and 95/2018 - authentic interpretation) has an obligation to provide an employee with a copy of the employment contract or an obligation to upon each disbursement of salary and fringe benefits, provide a payroll slip to the employee. There are also many other examples where specific subjects that process personal data are required to issue documents in accordance with separate laws.

Obliging the controller to, upon receipt of requests for the issuance of a copy of personal data, submit documents, the Law on Personal Data Protection would practically expand the legal effect of provisions of separate laws which, for example, refer the obligation to submit certain documents to certain time-periods such as conclusion of contracts, duration of a business relationship, duration of employment, payment of wages, etc., which was certainly not the intention of the legislator, nor the Law on Personal Data Protection, which can be seen as a legal act of higher legal force than some other special laws.

If we look at banks separately from other controllers, it is important to point to the fact that banks keep documentation related to business relations with their clients for at least 10 years after the termination of business relations, all in accordance with their powers and obligations under the Law on Prevention of Money Laundering and Terrorism Financing (Official Gazette of the Republic of Serbia, Nos. 113/2017, 91/2019 and 153/2020), and that they do not have the obligation to keep this documentation in accordance with some other separate regulations, as well as in accordance with the Law on Personal Data Protection.

In this respect, it can be concluded that the obligation to keep the above documentation is determined solely for the purpose of detecting the crime of money laundering and terrorism financing, and that obliging banks to submit this documentation in accordance with Article 26, Paragraph 3 of the Law on Personal Data Protection after the termination of the business relationship, substantially violates the purpose and basis of processing personal data conducted by banks in accordance with the Law on Prevention of Money Laundering and Terrorist Financing, i.e., that the documentation related to the business relationship with the client after the termination of the business relationship can be used only for the purposes prescribed by the Law on Prevention of Money Laundering and Terrorism Financing.

Conclusion

Based on the above, it can be concluded that too extensive an interpretation of the provision from Article 26, Paragraph 3, of the Law on Personal Data Protection, which includes the submission of a copy of documents, may lead to the abuse of the right to submit a copy of documents, as well as that it is not in accordance with the purpose that this right should have in society.

The right to issue a copy of personal data, as mentioned above, should be considered exclusively in relation to the purpose it has in society, and for that reason every person to whom personal data relates should be able to copy his personal data in the form of a structured and easy-to-read overview of personal data, which allows the person to whom personal data relates a clear overview of all data processed by the controller about that person, indicating the purposes and grounds according to which the controller processes these types of personal data. Also, in order to achieve full transparency towards the person whose personal data is being processed, this overview of personal data should also include deadlines for keeping personal data or criteria for its determination. Only on the basis

of such an examination, the person to whom the personal data relates could further, after access to his personal data, exercise other rights guaranteed by the Law on Personal Data Protection such as the right to correct, supplement and delete data, as well as the right to object, of course, provided that the person has not already been acquainted with the personal data processed by the controller before accessing the data. This paragraph is supported by the fact that Article 21, Paragraph 1 of the Law on Personal Data Protection stipulates, inter alia, that information related to the exercise of rights referred to under Article 26 be provided in a concise, transparent, understandable and easily accessible manner, using clear and simple words. With regard to the form in which a copy of personal data is provided to the person to whom the data relates, it should be taken into account that the same Article 21, Paragraph 1 of the Law on Personal Data Protection stipulates that information related to the exercise of the right referred to under Article 26, which precisely prescribes the right to issue a copy of personal data, shall be provided in writing or other form, including electronic form, if appropriate. Thus, it can be concluded that the legislator did not limit the form in which the rights guaranteed by the Law on Personal Data Protection can be exercised, but put transparency, comprehensibility, simplicity, and conciseness in first place.

All the above dilemmas and facts speak in favor of the need for authentic interpretations of the above provision of Article 26, Paragraph 3, of the Law on Personal Data Protection, i.e., the need to further specify or supplement the said provision.

First of all, one gets the impression that it is first necessary to resolve the dilemma about the very definition of personal data, which is very broad in the Law on Personal Data Protection, so that the protection of personal data, which includes the right to access data, can be achieved more efficiently, and consequently the right to provide a copy of personal data.

References

1. Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation)
2. Judgment of Mr. Justice Haughton delivered in the second appeal record no. 2018/140 on the 1st day of July 2020 in the matter of the data protection acts, 1988 and 2003 in the matter of an appeal pursuant to section 26 of the data protection acts, 1988 & 2003, between Peter Nowak and The Data Protection Commissioner and The Institute Of Chartered Accountants In Ireland
3. <https://ico.org.uk/> - Guide to the UK General Data Protection Regulation (UK GDPR)
4. Law on Personal Data Protection (Official Gazette of the Republic of Serbia, No. 87/2018 from November 13, 2018)
5. Law on Prevention of Money Laundering and Terrorism Financing (Official Gazette of the Republic of Serbia", Nos. 113/2017, 91/2019 and 153/2020)
6. Labor Law (Official Gazette of the Republic of Serbia, Nos. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 - decision of the Constitutional Court, 113/2017 and 95/2018 - authentic interpretation)
7. Law on Protection of Financial Services Users (Official Gazette of the Republic of Serbia, Nos. 36/2011 and 139/2014)
8. Law on Archive Material and Archiving Activity (Official Gazette of the Republic of Serbia, No. 6/2020)